

Хадгалга ба сохилгийн хoorondo
таһалдaлији usадxaxa

Респуьбликн poolнууд де-
ре, намарал xyдeлmeринyyдeй
гoй тyлeг yлe—тaрaа хaдaлгa,
сoхилгa бa нaмaрaл пaар хaхa-
лaгa, нaмaрaл тaрaа тaрлгa жa-
буулaгдaа бaйнa. Бiцyyрeй,
Xorилн, Xiaагтлн, Zedлн aймa-
гуудaл тyрyy кoлxooзyуд бoл-
бoл, 1939 oнoл тaрaа хyрлaа-
гaдa бa хyдeэ aзaxилн пpo-
дyктнyдaлж бeлeдxегeдe бe-
лeдxел тyxaй БКР(б)-eйн Ceн-
тaрaлнa Комитeдe бa СССР-eй
Сoвнaркoомoй тoгтoолoй yндe-
нeер, нaмaрaл xyдeлmeринyyдeй
жyбeер зoxилдyулaн жaбуулзa,
тaрaа хaдaлгилж дyргeгe. Xor-
илн aймaгaл, Xezengилн coмo-
нол, "Komsomол", Kpaаснa
Пaртизaнaл сeлсoвeдeй, "Kpaас-
нa пaртизaн", Aнaагaл coмoнoл
Здaнoвoл нeрeмзeтe бa, Улaан
Oдoн" кoлxooзyуд бoлбoл тa-
рaа хaдaлгaжaа дyргeгeнe н-
лeд yнi бoлoo.

Социалист poolнуудaл стaxaа-
нoвчyуд бa yдaарнyгyуд хaдaа
eнe зилeй yргaсa хyрлaагилж
бoгoнхoн бoлзoртo бa хaлн
сaнaртaлгaар дyргeгилн тyлeэ
бyxил xысeэ тaбaа. Kyрбилн
MTS-лн soloto кoмбaйнoор
нyxer Tyдeб Ceрeндoрзилeв
хaдaа yдeртeэ 36 гeктaр xыртeр,
Bагa-Xунaлилн MTS-лн кoмбaйн-
oор Сaмoкpытoв—23,7 гeктa-
р хaдaнa. Илмeнyyд элсe-
нyyд нaмaл рeспyблeкe дoтoр
тoн oлoн.

Ургасилж гeлтeгyлгeэр бa
сaг coнe хyрлaахa жaдaлaл хa-
дaа тaрaа хaдaлгилн eлixeгe-
xoлгo, coмoлгo бa coхилгилж
зyбeер eмxидxee гeхeн yд-
xaтa. Mаnаl рeспyблeкe дo-
тoр тaрлгилн тaлaмaйн 70-аад пpo-
цeнтeн хyрлaагилн пpoстoй мa-
шлнaнyдaар хaдaгдaxa бaйнa.

Гaнcaxaн eнe yсaр бoлбoл
нyтaгyдaлxaл пaртилнa, сoвeдe,
гaзaртaрлaагaлaл oогaнyдaлж
бa тeдeнeл xытeлбeрлeгсeдилж,
БКР(б)-eйн CK бa СССР-eй
SNK-гeй тoгтoолoй жoхooр,
... хaмaгaл тyрyуу тaрaа
coхилгилж бyxайнyдaа нaн жa-
буулгилж eмxидxee бa MTS-
нyyдeй мoлoтилкaнyдaл, cyyд-
кeдeэ 20 чaашaа дooшo б-
лeер xyдeлmeрлeгилж хaн-
гaнa, хaдaлгилн eлixeгe xoi-
нo 3-5 xoнoгoй тoршo coo
coхилгилж eлixилжнa—yлaлгa-
нa. Gexetel xaмтa, рeспyбл-
икн бyxил aймaгyдaл, пpoстoй
мaшлнaнyдaар хaдaгдaхaн тa-
рaагaл xedлж xйe бaйбaлж хaнe,
тaрaа coхилгo хaдaа хaлнaар
eмxидxegдeegыл гy, aл oлo-
доошл xилeдeдeй бaйнa. Злсeл-
eдe, Zakaамлнaл, Xiaагтлн aйм-
aгyдaлa тaрaа coхилгo лyрeн-
xидeэ xилeдeдeй бaйнa.

Xorилн aймaг дoтoр 1930l
гeктaр тaрaагaл хaдaгдaхaнж
хaнe, coхилгo xилeдeдeй. Myn,
Japуулн aймaгaл кoлxooзyуд
илмe бaйдaлaл. Yнгeрeгe
элдe, Xorилн aймaг бoлбoл тa-
рaа coхилгилж, хyрлaагилн eл-
ixeгe xoлгo зyбeер eмxидxee
сaдaагыл дeрeгe, coхилгo-
лoо бyрл xабaр бoлтoр yргeл-
eгyлхeн бaлгaa. Eнe yсaрхaа,
тaрaагaл хaдaа тoн гeлтeгeлгeер
хyрлaагдaхaн eлeтe. Зyгeер,

Нейтралитед тухай медьилгенүүд

Нeжyу-лoорк, сeнтиaбpилн 2.
(TASS). Jynalтeд пpeсс aгeнc-
твн мeдeсeхeнeй жoхooр, Bpaзил
лнaл пpaвилeлcтвo хaдaа
жeвoпeлcкe кoнфликтe oepлн-
гeгe нeйтрaлитeд тyxaй coнoсxo-
бo.

Ассоциeтeд пpeсс aгeнcтвн
мeдeсeхeнeй жoхooр Kyублн
пpaвилeлcтвo хaдaа oepлнгeгe
нeйтрaлитeд тyxaй coнoсxoбo.
Taaлн, сeнтиaбpилн 2.

Нейтралитед тухай холто оронудай
декларация

Стoкгoолм, сeнтиaбpилн 2.
(TASS). Швeдcкe тeлeгpaфнa
aгeнcтвн мeдeсeхeнeй жo-
хooр, yсeгeдeр, xoлтo oрoнy-
дaл пpaвилeлcтвo хaдaа нeйтрa-
литeд тyxaй дeклaрaцiи нeгeн
xaмтa тoллoбo, eдeнeр хaдaа
жeвoпoдoxт дaндa xaмaap-
xагыл бaйнa. Нeйтрaлитeдeй yс-

тyс aймaгaл oргaнizaцaнyдaл
бa кoлxooзyдaл xытeлбeрлeг-
сeд бoлбoл yнгeрeгe зилeгe-
пpaактикaхaа жaмapшл вилoд
xeeгыл бa eнe зилeй тaрaа co-
хилгилж, хyрлaагилн eлeмсe-
рeн жaбуулaагыл бaйнa.

Зaрлм нyтaгyдaл "тyрyуу
хaдaаd, xoзoмoнc coхлo" гe-
хeн тoн xopтo тeдeнeилн
бaйхaн бa тaрaа coхилгилж oлoн-
ил xытeлбeрлeгсeдeй xeрeгe-
гeгыл дeрeгe, мaнaл рeспyблe-
кe бoлбoл лpкyyтcкe бa
Читинcкe oблaстнyдaл co-
рeннoвaнaдa, тaрaа coхилгo-
poo тoн жлxeep xoзoмoдoн
дooшo. Xepбe, лpкyyтcкe oб-
лaст бoлбoл тaрaа coхилгoo
(кoмбaйнoвa хyрлaагaхaа гaд-
нa) 40 жaxуу пpoцeнт дyргe-
гeн бaйхaдaн, мaнaл рeспyблe-
кe хaдaа oрoлдoo 15 пpoцeнт
дyргeгeдe бaйнa.

Сохилго хaдaа хyрлaагилн
сйлдxexл звeнoонc мyнл Co-
мoгдоогыл бa coхигдоогыл тa-
рaагaн хaдaа xысeд хyрлaагдa-
хaнa тoолoгдохогыл гeзe,
БКР(б)-eйн CK бa СССР-eй
SNK-гeй тoгтoол coo xexe
xeлeдeнe. Cyyдкeдeэ 20 чaашaа
дooшo блe, мoлoтилкaнyдaл
xyдeлmeрлyлxe жaдaлaлж хaн-
гaхa xулaхa. Eнeнeл тyлa y-
лoовнyд блe. Слooзo мoлo-
тилкaнyд, илaнaжaа кoлxooзy-
дaл мoлoтилкaнyд хaдaа yн-
гeрeгe зилдe бa мyнeeшл зил-
дe тaрaа coхилгoдo xысeд xe-
рeлeгдeнeгыл.

Xaдaлгa бa coхилгилн xoo-
pдo тaһaлдaл жлxeep гaрxa бyрл,
тaрaагaл гeлтeнc жлxe бoлxo.
Eнe yсaрлж aймaгyдaл пaртилнa,
сoвeдe бa гaзaртaрлaагaлaл
oогaнyдaл xытeлбeрлeгсeд
хaдaа xысeд oлгoxo бa кoл-
xooзнyгyдaл, MTS-лн xyдeл-
meрлeгсeдeй coциaллc coрeвнo-
вaнилж тoлгoйлxo бa yлaм дeл-
гepылxe yлaгaтaл.

Мyнeэ yлeдe, кoлxooзoнo тa-
рaаcад бoлбoл yгaa жлxe пoл-
лeгcкe yдxaсaнaртaл кaмпaa-
нaдa—aзaлcаdаl дeпyтaдyдaл
нyтaгyдaлxaл Сoвeдeдyдe
хyнaлгaдa бeлeдxee бaйнa.
Tedeнeл aктивнoстлн yндeр
xemзeдe. Кoлxooзoнo тaрaаcад
бoлбoл eнe гaлxамcаг coбилтлж
ылeдeрлн yндeр бyтeсeep,
шинeнyyд илтaнyдaар yгтaхилн
тyлeэ тeмeсeнe.

Eнeнтeл дaсaрaмдaн, пaртилнa
бa кoмcoмoолcкo oргaн-
izaцaнyдaл зoрлгoнc тoн жлxe
бoлнo. Eдe хaдaа кoлxooзoнo
мaаcлн дyндa, СССР-eй Bep-
xoвнo Сoвeдeй IV eэлзeтe-
блe Сeccлн гaлxамcаг тoгтoол-
нyдaлж бa aзaлcаdаl дeпyтa-
дyдaл нyтaгyдaлxaл Сoвeд-
дyдe хyнaлгилн Пoлoзeнeлж
yргeнeep oлгyулxa жoхooл.

Нaмaрaл xyдeлmeринyyдилж
зyбeер зoxилдyулaн жaбуулxa,
тaрaа хyрлaагилж тyргeep дyрг-
гeгe жaдaлдaнc кoлxooзyдaл
бyxлxemзeгeep тyлaлзa, oпe-
paтивнaар xытeлбeрлe, кoлxooзoнo
тaрaаcаdаl aктивнoстлж тoлгoйл-
xo—илмeнyyд зoрлгoнyд хa-
дaа aймaгyдaл xытeлбeрлeл
oогaнyдaл yрдa тaблгдaнa.

(TASS). Ectoonl хaдaа Jевpo-
пилн гyрeнyyдeй xooрoндoл
дaнaл yлeдe, epд нeйтрaлитeдeй
жл сaлзa бaлxилж шлдeбe гeхeн
пpeзидeнтлн yкaзилж, ectooncкo
пpaвилeлcтвo хaдaа aрaдa eл
мeдeтeл бoлгoхoн бaйнa.

Кaунaас, сeнтиaбpилн 2.
(TASS). Литвилж нeйтрaлaнa гeзe
coнoсxoн, пpeзидeнтлн yкaз
тoллoгдoбo.

СССР-ий ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ IV СЕССИИН ТОГТООЛИЙ АЗАЛСАД ХАЙШААНА

Совед залууудай баяр

Улаан-Үдe гoорoдoй Ceн-
тaрaлнa рaиoнoй №3 дyндa хyр-
гyуулилн 10-дaxл клaссaй хyрaг-
сaд бoлбoл СССР-eй Bepxoвнo
Сoвeдeй нeгeдeхл зaрлaгилн e-
лeзeтeблe IV Сeccлeep бaтaлaгдa-
хaн, "Сeрeгeл бyгдeнeлilн
yлaгa тyxaй Zаkoonлж" тoн жлxe
бaжaрлaгaар yгтaхaн бaйнa.

ССР Сојуузаг маарсал бa
СССР-eй Oбopoонилн Aрaдaй Ko-
миссаp нyxer Bopoшилoвoй дoк-
лaдaл бa "Сeрeгeл бyгдeнeлilн
yлaгa тyxaй Zаkoonлж" тaнлсaхaн
бa клaссaйгaа сyгaлaн дeерe,
тeдeн тyсaa yргeнeep xeлсeхeн
бaйнa. Нилeд oлoн дoпpизитивнyгyд,
10-дaxл клaссaй хyрaгсaд yгe xeлсeхeн
бaлxa жyм.

Tedener хaдaа тyс зaкooнoй
yдxaсaнaр, тeрeнлж хaйшaаz,
бaжaрлaгaар yгтaхaн тyxaйгaа
xeлсeхeн бaйнaд. Нyxed Bopзaа-
нoв, Aтyтoв бa бyсaд yгe
xeлee.—"Mаnаl coциaллc oрoн
бoлбoл гaлxамcагaлгaар хaлбa-
pаn xыгзeе бaйнa. Cтaалнcкa
Гyрбaдyгaр Tаbаnзeлeй плaн
бoлбoл coциaллзмхaа кoммy-
низмдa cаtа дaмзaн шлзeн oрoл-
гилн пoлoсaa coo, зoxиoн бaл-

гyулaгилн aгyуулxe xyдeлme-
pнyyдeй тyллaл жлxe пpoгpaммa
мyн. Kommунизмдa дaйлaн
aбaлгилж нлyдeнeй cесeгил мeтe
сaxлн хaмaгaлaлгa—мaнaл oрo-
нoй зoxиoн бaлгyулaгсa аpаdаl,
eгeел xындeтe yлaгaнc мyн.
Bидeнeр—дoпpизитивнyгyд хaдaа
Exe oрoнoo хaмaгaлxaар бeлeн
бaйxaбдl. Улaан Aapмl бa Улaан
Floodтo aлбa xeлe—бaжaрлaл
Exe oрoнoo хaмaгaлxaар бeлeн
бaжaр мyн—гeзe, yгe xeлeг-
сeд—10-дaxл клaссaй хyрaгсaд
мeдyлхeн бaйнaд.

Tиlгeдe, oбopoонoo xepегилж
шyдaлxa, oбopoонoo знaчлcт-
нyдaл нoормoнyдилж yгeхe
тaлaар eрxим хaлнaар xyдeл-
meрлeзe, Aapмидa aбaлгилн
yрдa тee, бeлeнyдeе oтлilчнoop
бeлeдxee тyxaй бoдoтo дyрaд-
xaлнyдилж aбхaн бaйнa. Gаnсaл
мaнaл oрoндo, тилмe гaлxамcаг
yслoовнyд блe. Zол зaргaлтa
Сoвeд зaлyуууд хaдaа Xyдeл-
meрлeн-Tарлaаcанaл Улaан Aap-
мl бa Улaан Floodтo aбтaзa, Сe-
рeгeл aлбa xexилн тyлeэ xысeн
тyгeс инициaтивлaгaар oрoлдo-
нoд, xyдeлmeрлeдe.

C. DOR.

БИ БОЖЕЕ

Tыpел Exe oрoнoй 170 мил-
лиoн aрaдyуд бoлбoл зoл зaр-
гaлтa aзaбaлдaлilж зyтaр дaлcа-
дaл дoбтoлгoхoo хaмaгaлaн
бaлгaа Xyдeлmeрлeн—Tарлaаcа-
нaл xысeнтyгeс Улaан-Aapмl бa
Ухaн-Сeрeгeл Floodтoжoo xa-
лyуn бaрлcаaнaл cтaалнcкa yлaан
тyг дoрo зaгcаnхaл бaйнa.

Мyнeэ, милнl axa—тaнклст
Jегooр Petpoвилч Bapлaанoв

хaдaа бyxил нaхaн coогoo
Улaан Aapмидa aлбa xexeep
ылeд, aгyу жлxe oрoнoлгoo aл-
дaртa xлe сaлзa бaйнa. Илмe-
гeе, блшл бaхaл aхaтaжaа xaм-
тa, нaхaн coогoo Улaан Aap-
милнхлдaл зepгeдe yлeхeep oшo-
xo зoрлгoтoйб.

Нaркoмзeмeй coтpууд-
нig—кoмcoмoлeц
D. Bapлaаmoв.

ZURAG DEERE: Xoito Baigalai aimag, Capaajeval ne-
remzete kolxoozoi, zagaha barilgiin brigadir nuxer Ko-
zeevnikov (Zyyn garhaa), zagaha barilgiingaa zebseguydil-
il zahaza balna. (Petrovov foto).

XILIN SAANAHAA TELEGRAMMANUUD

Германи ба pool-
шин хoorондох
вожеенне жабулга-
нууд

Бeрлин, сeнтиaбpилн 3.
(TASS). Tpaнcecaаn aгeнcт-
вн мeдeсeхeнeй жoхooр, Дe-
дe Силeзидe, гeрмaнcкa cep-
гyдeй yргeлзeлe бaйхaн дoб-
тoлгoнyд тyxaй coнoсxoгдoбo.
Гeрмaнcкa cep гyд хaдaа
Чeнcтoxooвoйн зyуу-xoлнo бaй-
хaн Padoomcкo гoopодилж eзeл-
бe. Плeсс гoopодoл зyуу тee,
гeрмaнcкa cepегyд хaдaа
Vилcлe мyрeнлжл фopcтpовeлхeн
бa Mикoлyуv гoopодoл yрдa
бaйхaн пoолcкo бeзлxyлгe-
нyyдилж eзeлхeн бaйнa.

Гeрмaнcкa инфoрмaцoонoo
блyрoo хaдaа мyнeeдeр, Bap-
сaвa дeегyуp aгaарaл бaлдaаn
бoлбo гeзe мeдeсeнe.

Бeлгы ба Голланди
хaдaа oөхeдилгeгe
нeйтрaлитeдeй
бaтaлнa

Бpлcсeлб, сeнтиaбpилн 3.
(TASS). Бeлгилcкe пpaвилeлcт-
вo хaдaа бyxил зaлнтeрeсo-
вaннo пpaвилeлcтвoнyдaл
Бeлгилн нeйтрaлитeд тyxaй
дeклaрaцiил yгeбe гeзe yдe-
шлн гaзeдyдeй мeдeсeнe.
Гoллaндилн пpaвилeлcтвo хa-
дaа бyxил зaлнтeрeсoвaннo
пpaвилeлcтвoнyдaл Гoллaн-
дилн aвoлyутнa нeйтрaлитeд
тyxaй мeдeсeбe.

Бeлгилcкe cпeциaллcтнyд
пpaвилeлcт-
виин coстaвтa oрoбo

Пaриж, сeнтиaбpилн 4. Ga-
вaас aгeнcтвн мeдeсeхeнeй
жoхooр, бeлгилcкe пpeмcжeep
минлcтp Пeрлoо бoлбoл пpa-
вилeлcтвн coстaвтa oрoxилж, бeл-
гилcкe coциaллc пaртилн тyлeэ-
лeгeдeтe кoрoолилн нeрeхe дy-
рaдxаbа. Coциaллc пaртилн xы-
тeлбeрлeгe хaдaа eнe дyрaдxа-
лilжн aббa. Kабинeдeтe, 5 пoрт-
фeлbнyyд, тeрeнe тoдo гaдaа-
дa xepегyдeй минлcтpeй пoрт-

фeлb coциaллcтнyдa тaблгдaнa.
Бpлcсeлб. Бeлгилcкe пpa-
вилeлcтвн coстaвтa дoрoдyр-
сaгдaхaн, бeлгилcкe coциaллcт-
нyд oрoбo: Cпaак—гaдaдa xe-
pегyдeй минлcтp, Cыдaаn—jыcти-
цлн минлcтp, Voeтeрc—инфo-
мaцлн минлcтp бa coциaллc
пaртилн тyрyлeгce, Aapи de
Maаn—пoртфeлbгыл минлcтp.
(TASS).

Англииска flood
Алeксaндpилхaа гaр-
бa

Риm, сeнтиaбpилн 4. (TASS).
Англииска flood хaдaа Алeк-
cандpилхaа дaрл гaрзa, мeдe-
гeгыл тeeжe жaбaшaн бaйнa
гeзe Итaлjaнcкa гaзeдyдeй
мeдeсeнe.

Noovo Zelaandi
хaдaа Гeрмaнидa
дaйн coнoсxoбo.

Лoндoн, сeнтиaбpилн 3.
(TASS). Noovozelaандcкa пpa-
вилeлcтвo хaдaа, Noovo Ze-
лаанди бoлбoл Гeрмaнитaй,
дaйнa бaйдaлдa бaйнa гeзe мe-
дeсeбe.

Англииска кабинедей cleengyyd

Лoндoн, сeнтиaбpилн 3.
(TASS). Mынeдeр, вoжeннe
кабинедей coстaвтa oрoдyдl,
кабинедей шнe cleengyydilж
тoмилxo тyxaй coнoсxoгдoбo
гeзe Рeлтeр мeдeсeнe. Aнтo-
нl иден хaдaа дoминoонyдaл
хaдaа xepегyдилж eрлxe тaлaар
минлcтpeр, Cтeнxooн—coвeдeй
лoopд-пpeзидeнтeр, Инклп-
лoopд-кaнцлeрeр бa Aндeрcoo-
нl хaдaа дoтoдo xepегyдeй

бa дoтoрoл aжyлгылн минлcтpeр
(тeрeнeгe гaднa, eнe хaдaа
пpoтлвoзoдyушaн oбopoонилж
xытeлбeрлeнe) тoмилoгдoбo.
Иденeл, тyсaгaар зoрлгoнc
хaдaа, вoжeннe кабинедей бa
дoминoонyдaл пpaвилeлcтвo-
нyдaл xooрoндo cаг yргeлзлн
кoнтaктлж дeмeлгe бoлxo
бaйнa гeзe aгeнcтвo мeдeсe-
нe.

РААПОРТ YГEXE ERXIIN TYLÖӨ

TIRAAZDA BELEDXEL

Burmogopromsojuuzal kol-
lektiv bolhol sentiaabrillin 11-
12-ol ydernyyde bolxojoo bal-
гаа СССР-еи обoрoонилж бeхл-
зyйлeгилн урихaлaмзлн cyyбe-
pинyyдeй 7-дoxл тlрaзлilж, eрxим
бeлeдxeltгeep yгтaхaнc. Bур-
мoгoпpoмcoжyузaл кoллeктивeй
cleengyyd, бyлтaдaа шнe урихa-
лaмзлilж зaxлн aбхaн бaйнa. Ури-
хaлaмзлilж бapлcаdтa тyлaхилн
тyлa, тyсxай cпpaвoчнa cтoол
eмxидxegдeхeн бaйнa. Tус
кoллeктивeй дyндa 7-дoxл тl-

рaзaт yдxaсaнaрaй бa тeрeнлil
жл хaлнaар yгтaхилн тyxaй aглтa,
цлoоннo-мaаcсoвa xyдeлme-
pгeн дaлcаtагaар жaбуулaг-
дaзa бaйнa. Eнeнeгe гaднa,
yзeг блceг мeдeгeгыл cleen-
гyд хaдaа 7-дoxл тlрaздa бe-
лeг бoлгoн, yзeг блceгтe хy-
pаcaxилн тyлeэ, oөхeд xooрoн-
дoo coциaллc дoогoвop бaтaлa-
хaн бaйнaд. Hyйлeй yлeдe нa-
хaтaнaл хyгуулilж 125 xынyyд
дyргeгe гaрбaд.
D. Cereenov.

Ниутагай honin

16 инcтpыктopнyyд

Burmogopromsojuuzal cлc-
тeмeep eмxидxegдeхeн oбo-
poоннo-сaнитaрнa кyуpcилж
ceнтaбpилн 5-нaй yдeр 16 xы-
нyyд дyргeбe. Tус кyрcaнт-

нyд—инcтpыктopнyyд бoлбoл
Burmogopromsojuuzal apтeл-
нyyдeй cleengyyдeй дyндa oбo-
poоннo—cанитaрнa xyдeлme-
pнyyдилж xытeлбeрлxe бaйнaд.

Xitaddaxi vojeenne
jabuulganuud

Чyнцлнхeе, TASS-лн кopp-
пoндeнтнyyдeй мeдeсeхeнeй
жoхooр.

Xoito Xitadta

Санcлil пpoвинцлн зyуу-ypдa
тee, xитaд cepегyд бoлбoл xo-
лтo зyгилж бaрлзa aмзaлтaлгaар
жaбaнa. Czгзoу бa Gopлн
гoopoдyдaл, xитaдyдaар eзe-
лeгдeхeнeй hyйлe, бaлдaанyдaл
рaлoон хaдaа Чз

AZALSADAI DEPYTAADUUDAI NIUTAGUDDAXI SOVEEDYYDTE HUNGALTADA BELEDXEL

Hungaltada beledxel exilee

Kabaanskiin aimag dotor, niutaguudai Soveedyyde hungaltada beledxeli xydelmeri jabuulagdaxa exilee. Mynoe, byxii somselsoveedyyde hungagsadai spitsogilji salgaza ba tododoxo байна. Briaanska selsoveed (tyrylegsen nux. Dmiltirjev) болбол hungagsadai spitsogilji salgaza dyrygee. Sentiaabriliin 15 xyrtter aimag dotorxi byxii somselsoveedyydein yrgen pleenymyid yngerdegdexe.

ZANDIEJEV.

Feelbsher — aktiviist

Zakaaminai aimagal, Sagaan-Morinai somonol emnelgin pyunktilji daagsa feelbsher nyxer Ziliaajeva Marilija bolbol oerlingee xydelmeride socialis Johoor xandaxahaa gadna, obseestvenne xydelmeride aktivnaar xabaadalsadag байна.

Nyx. Ziliaajeva xadaa kolxooznguudai azahuudaliin byxii kылbтырне болгохил тлөө оролдono. Tedenerel ger байрлн ариун себериллй sag sagta galgagdag, zaabari ygedeg. Myn, Marilija xadaa politilkeske kampaaninuudai yjede kolxoozoi

brigaadanuud ba zvenoonuudta jabaza, agitacioonno-maassova xydelmeri jabuulagdag jym.

Mynoe, BMASSR-el aimag, gorodskol, seelske, xosunaal ba posiologoi azalsadai depytaadnarai Soveedyyde hungaltaiin Polozeenilji kolxooznguudta oilguulxa tuxai agitacioonno xydelmeride, nyx. Ziliaajeva болбол активнаар xabaadalsana. Tere xadaa agitatornuudta sag yrgelze tuhaldag байна.

GARMAAJEV.

Gurimtai bolgoxo шuxala

Azalsad болбол ниутaguудai Soveedyyde hungaxa Polozeenitel, tereen тушаа материалнуудтай тон yргeнeр таилсаза байна. Hungalta тухай хөөрлeдeн ба leekce xeлeгиллй, hungagsad—yrgen maassa xadaa jixe honixolitoigoor ugtana.

Zygeer, Xorilin aimagal ceentdexi Kылbтырлн Байсан ба tereenel unгалгилн заалан, болхожоо байгаа hungaltanuudta beledxelgil байхаар. Ziseelxede, hungaltaiin тушаа материалнууд unгалгилн заал соо xyсed бил болгодоогий. Ydeslin sag-

ta, байхан материалнуудтайн таилсаха гexede, tus заалгилн xаранхил, negel laampa-tal baldag. Tereenhee gadna, dursagdagsa байсанл xydelmeriden xoxistoi зурам балгуулгaduadi. Hurguulilin huragsad—bagaxan xyгgedel шуулга, naadalgа xadaa гурим mete болсонхoi байна. Илмее, кылbтырнеер амарха, gazeed зурнаалнуудиллй unшаа xereгe зориулагдahan шuxala yслоови xangagdaagyl байна.

Komsomolec

Найн эхилэлгэ

Бурят-Монгол республикын аймгууд, городской, сельскe, хошунай ба поселогой ажалшадai депутатнарай Советвудтe хунгалга хадаа тон eхe политическe удхашанартай хэрэг мун. Тинмнэа, энэ хэргые архимээр vнгeргэлгэдe, эгээн тврвн партийна ба комсомольско организацинууд болбол хунгалшадai дунда агитационно-массова хvдэлмэри vргeнeр ябуулаха ба найн бeлeдхэлтэй агитаторнуудаар сар соонь хангаха уялгатай.

Многoпромоуэай дэргэдeхi партийна эхин организаци (секретариннь нvхэр Пeрвyкин) хадаа өөхэдvнгөө коллективэй дундааа эрхим хvнvудые шeлжe, хамтадаа 31 агитаторнуудые томилон байна. Агит-коллективой хvтeлбeрилeлгые нvхэр Г. И. Игнатъeвта даалгаа. Тус партийна организаци болбол сентябрийн 1-дe агитаторнуудай семинаар vнгeргэжe, бvхi агитаторнуудаа өөхэд өөхэдvнх участогуудта табиба.

Энэ агитколлектив хадаа партийна ба профсоюзна организацинуудай тухаламжатайгаар, өөрингөө участогай хунгалшадта зорюулан, сентябрийн 5-ай vдшe антивeлиэозно тeмeэр доклад хэжeн. Тингээд, hvvлэpэнь звуковой кино харуулаха байна. Гадна, агитаторнуудай хэрэглэх бvхi материалнуудые оложo, тэдeнэртe vгтeгэн байна.

C. Цыр.

Xangaltaygi poka-zaatels

Xiaagtiin aimag болбол гурбадугаар кvарталай нaлoогoл тaтaринуудaй плaнuлji дvргeгe тaлaар тoн мyу пoкaзaтeлbтaй байна. Eнe aимaгaл фuнaнсuлн тaгaг (exилэгсeн Roomov) болбол СССР-ei oбopooилji бeхi зvйлeгилн, гvренeл урлaмaзuлн шvйбepиnуудeй 7-дoxи тuрaзuлji, hain бeлeдxэлтeгeep, мvнгeн kampaанилji дvргeгeep угтaдaа xоhотoи aад, мvнeө xyртep бoдoto xyдeлмepиnуудилji jабуулаагyl, xарин, урдa мeтe самoтuогтo тaблuхaй бaйнa.

Todорxолон xeлeбeл, тyс aимaг xadaa eнe oнoи сeнtиaабpиллн 1-нeи мeдeгeep, гyрбaдyгaар кvартaлaй нaлoогoл тaтaринуудaй плaнuлji aрaл гeзe 31,6 проц. дvргeгeн бaлxa jым. Tereen сооhoo, нyтaгaл нaлoогилji—4,0 проц., xyдeлeгeе oрoxo кылbтbоорилji—11,9 проц., xyдeе xaxилн нaлoогилji—19,0 проц. g m. дvргeгe бaлхaн бaйнa.

Tиime тyлa, Xiaagtiin aимaгaл фuнaнсuлн тaгaгaй, тeрeнeл exилэгсe Roomov гeгcилн урдa, сepbjoозноор асуудaл тaбигдaxa jоhотoи. Tигeед, 7-дoxи тuрaзuлji hain пoкaзaтeлbтaгaар гy, aл мvнгeн kampaанилн плaнuлji дvргeгeep угтaхилji сeгe эрeгдeгe бaйнa.

C.

Xariuusaxa johotoi

1939-41 oнoи hуpalsaиaй эл сeнtиaабpиллн нeгeндe exилбe. Hуpагcанap, hуpгуулнyудтaа cуглaрaа. Hуpгуулнyудaй зaнaиaтнyудaн exилбe. Tигeбeшji хаань, Зeдин aимaгaй Дeрeстeн сомoнoи „Socializm“ aрteлuлн бpигaдuлp Cегeдeнeй бa тvрyйлeгcилн oрлoгшo бaиhаn Лyбcaн Aжyушuлн гeгceд, Сeлeнгuн зoovet, тeexникyмдe hуpalsadag—cтyдeнт, нyx. Bадmaaгeв Bабaacан гeгcшji hуpгуулдaнb eлбeгeнгyl, зaнaиaтнyудaнb гeгcдyулhеn бaлxa jым.

Hуpгуулдaа oшoxилн тyхaй нyx. Bадmaaгeвaй зaкooннo eрeтuлjiнb, тeдeнeр eрid бyрyуcaxa зyуpаа, eлдeбeep xapaah, зaнahаn бaйнa. Илme дeepheeh, нyx. Bадmилн болбол hуpгуулдaа oшoxojoo бoлuлoн бaлгaа.

Tereenhee гaднa, Ceeвeн Сeгeдeнeй болбол 16 нaхaтaй, hуpгуулдa hуpзa бaиhаn өepиnгeө xyбyуyl hуpгуулhаaнb, jамapшji шaлтaгaаngылгeep бoлuулhаn бaлxa jым. Tиime тyлa, hуpагcадилji hуpгуулhаaнb гeгcдyулhеn хyнyуd, eрid xapиyсaxa jоhотoи.

T. D.

Ybelzelgede beledxel—Kabaanskada tahaldaxiin тулда

„Kolxoozuudta obseestvenne malazaliji xyгzуyлxe хeмeзeejabуyлгaнyуд тyхaй“ СССР-ei Sovnarkoomol ба BKP(b)-eиn Centpaальна Комитeдeй тогтoол xadaa Kabaanskiin aимaгaй kolxoozuudta угaа yндeр debзeлтeep угтaгдaнa бaлгaа. Eнe тогтoол соo, Стаалинска Гyрбадугаар Tabanzilde malazalai probleemilji eseslen шидxexe тyхaй сeгe зaагдaнa.

Tus тогтoолuлji xereг дeepeнb бeжeлyуилhи тyлa, malazaliji xyгzөөлгилн гvренeл плaнuлji дvргeгe, тuнyуидилji нeгeшji xopлoтoгылгeep abxаhаа гaднa, malazalai шaнapилji дeдe хeмeзeдe xyгeгe шuxaлa. Eнe xadaa malazalda eгeeг шuxaлa аnхapaлaа тaбuлхилhи, фeepмeнyуидилji квалuфuцuрoвaннa ба oопeдтoи kolxoozлuгaнyудaй yкoмплeктoвaлхилhи, тeзeeлe бeхi бaзaа бaлгуулхилhи, yбeлзeлгeдe бeлeдxэлгилji eрxимeep yнгeгexилhиn нyтaгaууддaxи пapтиlna, soveed oргaнuзaцaнyудaа, kolxoozuud бa тeдeнeл xyтeлбepиллeгсeдe, kolxoozлuгaнyудaа eрeнe.

Гeбeшji, Kabaanskiin aимaг дoтop зoотexнuлeскe бapилгaнyудaй jабaсaнb тoн xаngaлтaгыл гeзe тeмдeглeгe шuxaлa. 1939 oнoи jаnвapиллн 1-дe, xyсed бapигдaагыл 130 шuнe зoотexнuлeскe бapилгaнyуд бaиhаn aад, aavgулuлн 19-нeи мeдeгeгeep, тeдeнeл oрoлдoo лe 30 oбeлeктнyуdнe бapигдaа дvрhеn бa бyсaдaнb 71 процeнт бeлeн бoлhоn бaйнa.

Eдe бapилгaнyудaй плaнaй Johoor, aимaг xadaa зoотexнuлeскe oбeлeктнyуdей бapилгилji oктuабpиллн 1-дe дvргeгe ушapтaй бaлгaа. Xepбee, Шeepгuнcкe сeлсoвeдeй „Kрасна пaaxapь“, Стаалинай нeрeмзeтe, Pyушкuнeй нeрeмзeтe kolxoozuud, Kpaснoяapcкa сeлсoвeдeй „Main negen“ бa бyсaд xadaa yнгeгeгсe зилдe бapлг-

daza exilhen oбeлeктнyуdегeе бapилгилji мvнeө xyртep exилeдyл бaилхилhи xapaдaа abлcaа hаа, aимaг дoтop тyс бapилгaнyудaй плaнaй, бoлзop coогoo дvргeгeдeхeн бeрxetel бaйнa.

Шuнe бapилгaнyудaйлji плaнuлji дvргeлгe, тeрeнeнe бaлнaар jабуулагдaнaгыл. Eнe плaнaй Johoor, 60 oбeлeктнyуd бapлгdaxa бaиhаn aад, мvнeөдeр мuл 13 oбeлeктнyуdеиn бapлгa дvрhеn бa 37 бapилгaнyудaнb yсeө exилeдyи бaлнa. XVIII пapтuсeздuлн, Kиp oвeй, OKDVA-гeл нeрeмзeтe бa бyсaд oлoн kolxoozuud xadaa eлdeb „шaлтaгaнyудaар“ бapлгaа мvнeө xyртep exилeдyи бaлxa jым.

Zootexнuлeскe бapилгaнyудaй лuмe jабaсa xadaa, oлoнxи мaлнyудaнb yнгeгeгсe зuлнyуdеl xидeдeл aдuлaар, дyлaагдaагыл бaлpаdа бaлгaад, xopлoтoдo opoxoнb xolo бuшe бaилхилji гeршeлнe.

Бapилгaнyудaй yдaарyулaгдaнaй гoл шaлтaгaнuлнb jуyб гeгeдe, зapим kolxoozuud бa сeлсoвeдeдyуdей xyтeлбepиллeгсeд бoлбoл eнe xereгe сабoтaз хeхилji хeдeгeн бaйнa. Eнeнeл xojopдoxи шaлтaгaнuлнb, гoл шaлтaгaнyудaй нeгeнb xadaa Aимaгaй Gyсeдxexе Комитeдe, AZO болбол тyс xyдeлмepилji бoдoto xyтeлбepлeep xаngaагыл бa бyхидeнb зoотexнuгyуdтe дaаlgзaxиhаn бaйнa. Eнeнeлji гeршeлxиn тyлa нeгe фaакт xаруулja. Aимaгaй Gyсeдxexе Комитeдe болбол зoотexнuлeскe бapилгaнyудaй бa jуpexилдeө yбeлзeлгeдe бeлeдxэлeй jабaсaнyуд тyхaй тyсaxaй асуудaлuлji xeлсeгыл бaйнa. Eгeeг лuмe дeephee, Kabaanskiin aимaг дoтop зoотexнuлeскe бapилгaнyудaй бa yбeлзeлгeдe бeлeдxэлeй xyдeлмepиnуyд тaхaлдaxилн тyлдa xyрeөд бaлнa.

Gen. Sibirlaag.

Erxim hurguulinuud

Kabaanskiin aимaгaй oлoнxи hуpгуулнyуд 1939 oнoи hуpalsaиaй шuнe зuлuлji hain бeлeдxэлтeгeep угтaбa. Ziseelxede, Bekoovsko exиn hуpгуулн (daagsan, oordento nyxer Jpaфeeвcкu) xadaa гep бaлpаnуудaа, пaapтa, cтooл бa cтyйл гeгe мeтeнyуdеe бyгдuлjiнb шuнeep шuрeдyулhеn, yбeлeлгeө тyлeгeй xyсed бeлeдxeh бaнa. Гaднa, бyхил hуpагcадuлнb кнuгeнyуdеep, тeтpaдbнyудaар бa бyсaд xereгсeлнyуdеep xаngаdаnхaй. Tус hуpгуулuлн hуpагcад болбол сeнtиaабpиллн 1-дe hуpalsaldаа 100 процeнт xabaadаa.

Myn, Kapaakovskиn xyсed бuшe дyндa hуpгуул (дupeктoгeнb нyx. Mынкyyjev) болбол

byxii kлаassуудaа зuсeтe hainaар рeмooнтoлoo, hуpагcадaар xyсed кoмплeктoвaалгaдaа, бyхил xereгсeлнyуdенb xyсed.

Tepeshen, Kabaanskiin дyндa hуpгуулuлн (дupeктoгeнb nyxer Пoпooв) бeлeдxэлuлнb бaлaл hаin. Hуpalsaиaй тvрyшuлн yдepилji тoн eмxитeгeep exилe. Byxii hуpагcадuлнb, нeгe хын шuнгeep, зaнaиaтuдaа jлpeбe. Tус hуpгуулuлн I бa IV клaassуudтa плaнhаaнb yлy, xyггeд oлooрoo jлpehеn бaлгaа. Tereen дeepheeh, aимaгaй гeгeрeлeл тaгaлaл тyлaлaмзaтaлгaар, сeнtиaабpиллн 2-тo xojop шuнe клaassуud нeгдee. Oсoдoojev.

Харуулсалгата редактор

Niutagal honinuud

Tiraazda zoriuulag-dahan estafeeta

Sentiaabriliin 12-to болхожоо багаа, SSR Сојууаи Обороонилји бeхiзvылeгилн урлaмaлuлн шvйбepиnуудeй 7-дoxи тuрaзeдe зoриуулагдaнa эстaфeтa xadaa Улаан-Удuн Гopсoвeдeй дeгeдeхи фuзкылbтырe бa cпooртuлн тaгaгaар yнгeгeгдeхeн. Xамтa дeep 56 киломeтp 500 мeтp гaзapтa мopлoop, мoтoкuклeep, вeлoспeдeep бa jаbагaар (kombинuрoвaннooр) yнгeгeгдeхe jым. Tус эстaфeтaдe 200-250 фuзкылbтырнyгyуd cпooртcмeнyуd xаbаадaxa бaлнa.

Tereenhee гaднa, PVZ-гeй cтaдuон дeep фuтбoолнo нaдaн бoлxонb. Eндe, N-cke чaстuлн бa PVZ-гeй kомaндaнyуд нaдaxa бaлнaд. „Лoкoмoтuв Bostooka“ гeзe oбceствuлн cтaдuон дeep „Дuнaмuлн“ фuтбoолнo kомaндa бoлбoл „Coveedyyдeй дaлu“ гeзe oбceствuлн фuтбoолнo kомaндaтaй нaдaxaнb.

Gurban кyyрснyуd neegdebe

Sentiaabriliin negende, Burkopsojuuazai dergede, exener prodaveecyydei кyyрс neegdebe. Ene кyyрсde 25 exenepnyyд hуpзa бaйнa. Yсeө 20 xыnyyд, пooвapнуудaй кyyрсde сeнtиaабpиллн нeгeнфeе hуpзa exилe.

Tereenhee гaднa, сeнtиaабpиллн 5-хaa, xyдeгeл мaгaзuлнyудaй дupeктopнyуdей кyyрс neegдeхeнb. Tус кyyрсde 25 xыnyyд hуpзa бaйнa.

Dyxovoi myyzeke abba

Burmogopromsojuuz болбол dyxovoi myyzekilji abba. Dyxovoi оркeстрeep нaдaxa мyзeкaнтнyудилji бeлeдxexe бaлнa.

D. C.

Шuнe vodoprovooduud

Улаан-Удe гooрoд дoтop шuнeнyуd vodoprobooduулji бaлгуулaгa yргeнeep jабуулагдaа бaйнa. Vodoprovooduулji №32 hуpгуулдa, тvрeлгилн гep бa Cвepдлooвcкo yлuцe г. м. гaзapнуудтa 1939 oндo, гopодcкoй кoммyнaлнaа аxaxилн тaгaгaй xyсeep бaлгуулaгдaбa.

D. CERENOV.

ZURAG DEERE: Baigal dalaidaxi Sibetkyiski xoorol. (Petrovovoi foto—Etiyyd).

Staalinska Gurbadugar Tabanzilei neremzete socialis sorevnovaani

Staxaanovcuudai xydelmeri

Selengiin sydoremootno zavoodol staxaanovska brigadaduud ba tyryy staxaanovcuud болбол Staalinska Gurbadugar Tabanzilei neremzete socialis sorevnovaanida oролoшoнoлгoo ашaар, uлledberиллн yндepнyуd бyтeсeнyуdилji тулaзa бaйнa.

Tus zavoodol modo болбoсopуулxa ceexилн, нyx. Paальшuнaй бpигaдaа xadaa 5 хyнyуd-хee бyрuдhеn бaйнa. Tигeед, aavgуcт hаrlнгaа uлledberиллн пpогpaммuлji 226 проц. xyртep дvргeгe. Eнe бpигaдuлнxид—staxaanovcuud—nyxed Bиtыjev, Pаbдaнoв, Чeмuзoв гeгсeд yдaаr бyхeнeлгeө uлledberиллн нoормoнуудилji 200 процeнтeе дeгсe дvргeгeдeг бaлxa jым.

Koтoолoнo-гaгнaлгилн ceexилн xyдeлмepишeдeй дyндa, co-

чuлuлs sorevnovaani yргeнeep дeлгeрeбe. Nyx. Pаnлoотoвoи staxaanovska бpигaдaа болбол aavgуcт hаrlнгaа дaабapилji 230 гapаn пpocceнт дvргeгe. Myn бaнa мeхaнuлeскa ceexилн слeсapь—staxaanovc нyx. Kзaapиn xadaa тoн hайнaар xyдeлмepилнe. Tere, yдepelгeө нoормuлji сaг yргeлзe 30 процeнтeе дoошo бuшe дvргeгeнe. Tereсeлeн, eнe ceexилн staxaanovc—тookap, нyx. Ppoomkov болбол бyсaдhаа гeгeдeнeгыл, uлledberиллeгeө нoормuлji 233 проц. дvргeгeнe. Cлeктpомoнтooрoор xyдeлмepилдeг нyx. Bадmaaгeв xadaa бaлaл exим xyдeлмepилн зuсeнyуdилji xаруулдaг. Eдe бyхил xadaa бoдoto staxaanovska xyдeлмepиnуудeй pезылbтaдyуд мyn. Xazagaajev.

840 proc. xyrtter dyrygene

Tыmep замaл тpaнcпopтилн Улаан-Удuн депoгoг слeсapьнyуd, тookapьнyуд бa бyхил xyдeлмepишeдeй болбол Staalinska Gurbadugar Tabanzilei neremzete socialis sorevnovaanida oролoшo, азaлaгaа aлbыхил хaлбapинyуд дeep aмзaлтaнyудилji тулaнa. Дeпoгoгoй кoмплeкснe бpигaдuлн (бpигaдuлpанb нyx. Geepceв) слeсapьнyуd, nyxed Шuлeкoв бa Aрtомooнов гeгсeд бpигaдaа coогoo тvрyу хуури eзeлe. Шuлeкoв xadaa uлledberиллн шuнe нoормuлji 580 процeнт бa нyxer

Aрtомooнов—380 гapаn пpocceнт xyртep дvргeгeдe. Myn тeрeсeлeн, staxaanovcuud, nyxed Ceвчeнeнo—840% бa Шaбaагeв—550 процeнт xyртep дvргeгeнe. Bаhа угaалгилн ceexилн (нaчaалнaнb нyx. Лaрuooнов) staxaanovcuud бa yдaаrнuгyуд xadaa зuсeтe hайнaар xyдeлмepилнe: staxaanovcuud—слeсapьнyуd nyxed Bобpoov—665, Cтoлбaнoв—400 бa Bapабaнoв—400 процeнт xyртep нoормooгo yлyылнe.

C. Cedeenov.